Dünyanın en yüksek kulesi, 75 yaşında

★

Eyfelde bugüne kadar 334 kişi intihar etmiş

Doğan PÜRSÜN

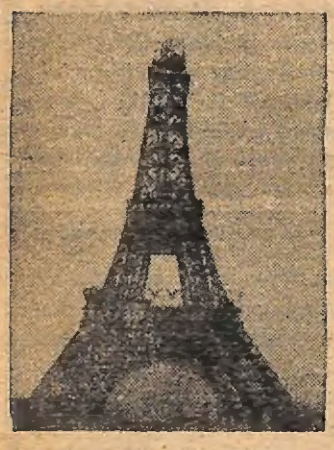

Dünyanın en yüksek Abidesi, «Eyfel Kulesi», yıllardan beri intihar etmeyi düşünenler için en cazip yer olmaktadır Paris'in sembolü olan bu kule de, inşa edildiği 1889 yılından bu yana, 334 kişi intihar etmiştir.

Eyfel Kulesinden, son olarak, bir ay önce 17 yaşındaki Christiane Coquantin adındaki genç bir kız kendini atmıştır. Ümitsiz bir aşkın kurbanı olan Christiane, büyük bir şans eseri, kulenin altındaki bir otomobilin üstüne düşmüş, ve ölümden kurtulmuştur. Böylece uzun yıllardan beri ilk olarak, Eyfel Kulesi bir kurbanını affetmiştir.

Eyfel Kulesinde en son olarak intihar eden ise talihsiz bir Türk kızıdır. Bu ünlü kulenin, inşasının 75 inci yılı törenle kutlanırken, eylül ayı içinde 24 yaşındaki Mine Yılanzade, kendini ölümün kucağına atmıştır.

Aynı günlerde röportaj yapmak için Eyfel Kulesine çıktığımız zaman, direktör üzüntüsünü belirtmiş; «Paris'i bütün dünyaya tanıtan Eyfel'in 75 inci kuruluş yıldönümünde de kurban vermesi bizi çok üzdü.» demişti. Türk gazetecisi olduğumuzu söylediğimiz zaman ise «Ne yazık ki, sonuncu kurban bir Türk kızı idi» diye eklemişti.

75 inci kuruluş yıldönümü dolayısı ile süslenen Eyfel Kulesinin, Tepe kısmına her biri onar metreyi bulan rakamlarla: «1889 - 1964 yazılı idi. Medeniyetin en güçlü eserlerinden biri olan kule adını, inşaatın baş mühendisliğini yapan Gustave Eiffel'den almıştır.

AKŞAM
İLAVEDİR, AYRICA PARA İLE SATILMAZ

320 metre 75 santim yüksekliğinde olan kulenin projesini 40 mühendis hazırlamış

MÜHENDİS Gustav Eiffel tarafından inşa edilen Eyfel Kulesi, 31 Mart 1889 da yapılmıştı. Yıllardanbert Gustave Eiffel'in hayalinde yaşattığı Kule'nin hazırlıklarına 1885 de başlanmış, 26 Ocak 1887 de de inşasına geçilmiş ve iki yıl 64 gün sonra bitirilmişti. Dünyanın hiçbir yerinde bir örneği bulunmıyan çelik kulenin projelerinin hazırlanması, uzun bir zaman almıştı. 40 inşaat mühendisi iki yıl geceli, gündüzlü çalışıp 5000 sahifelik proje hazırlamışlardı. Kulenin inşası sırasında pek çok güçlükle karşılaşılmıştı. 10 bin metre karelik kule inşa sahasında ayakların oturtulması için 31 bin metre küp toprak çıkarılmıştı.

Eyfel Kulesi, 7 milyon 500 bin kilo ağırlığındadır 7000 parça küçüklü büyüklü çeliğin 2 milyon 500 bin adet perçin çivisi birleştirilmesinden meydana gelmiştir. Kurulduğu yıl 300 metre yükseklikte olan Eyfel Kulesi 1957 yılında, Fransız Televizyon vericisinin eklenmesi ile 320 metre 75 santim bir yüksekliği bulmuştur. Kule üç kattır. Birinci katın yüksekliği 57.6 metredir.

Bu kat 4.416 metre karelik bir sahadır. Büyük bir lokanta ve kahve vardır. İkinci kat ise 115,7 metre yükseklikte ve 1.433 metre kare bir sahada .dır. Ziyaretçilerin çıkabildiği en tepe yer olan üçüncü kat ise 278 metredir. 251 metrekarelik bu katta, Kule'nin yaratıcısı Gustave Eiffel'in bürosu vardır. 278 metre yükseklikte ölünceye kadar yaşıyan Eiffel'in oturma odası, bürosu, kütüphanesi olduğu gibi saklanmakta ve ziyaretçilere gösterilmektedir.

Eyfel Kulesine, 1890 yılından beri çalışan bir asansörle, çıkılır ve ücretlidir. Bir ve ikinci kata 3 Frank (7.5 TL.), tepeye ise 5 Frank (12.5 TL.) ödenir. 60 saniyede 114 metre sürat yapan asansör 100 ziyaretçi taşır. Saatte 10 sefer yapar. İkinci kattan tepeye ikinci bir asansörle çıkılır ve beş dakika sürer. Eyfel Kulesine 1 Frank ödiyerek, merdiven ile de çıkılır. Ancak, 1719 basamaklı merdiveni tırmanmak güç ve biraz cesaret işidir. Çünkü dünyanın bu en yüksek kulesi, rüzgârlı havalarda sallanmak tadır.

Eyfel'i 20 inci yüzyılda Newyork'da inşa edilen 325 ve 380 metrelik gökdelenler yükseklikte geçmiştir. Ancak, Paris'in sembolü Eyfel, hâlâ Dünyanın en yüksek kulesidir.

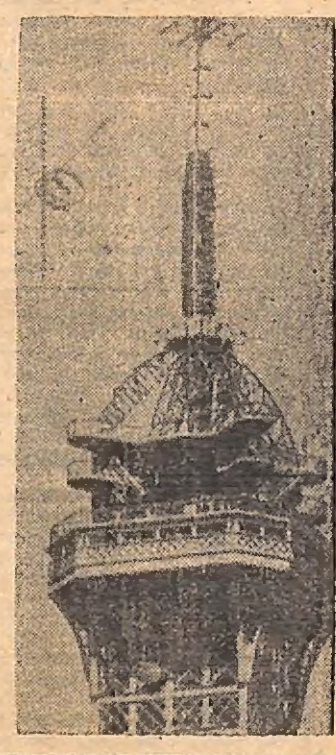

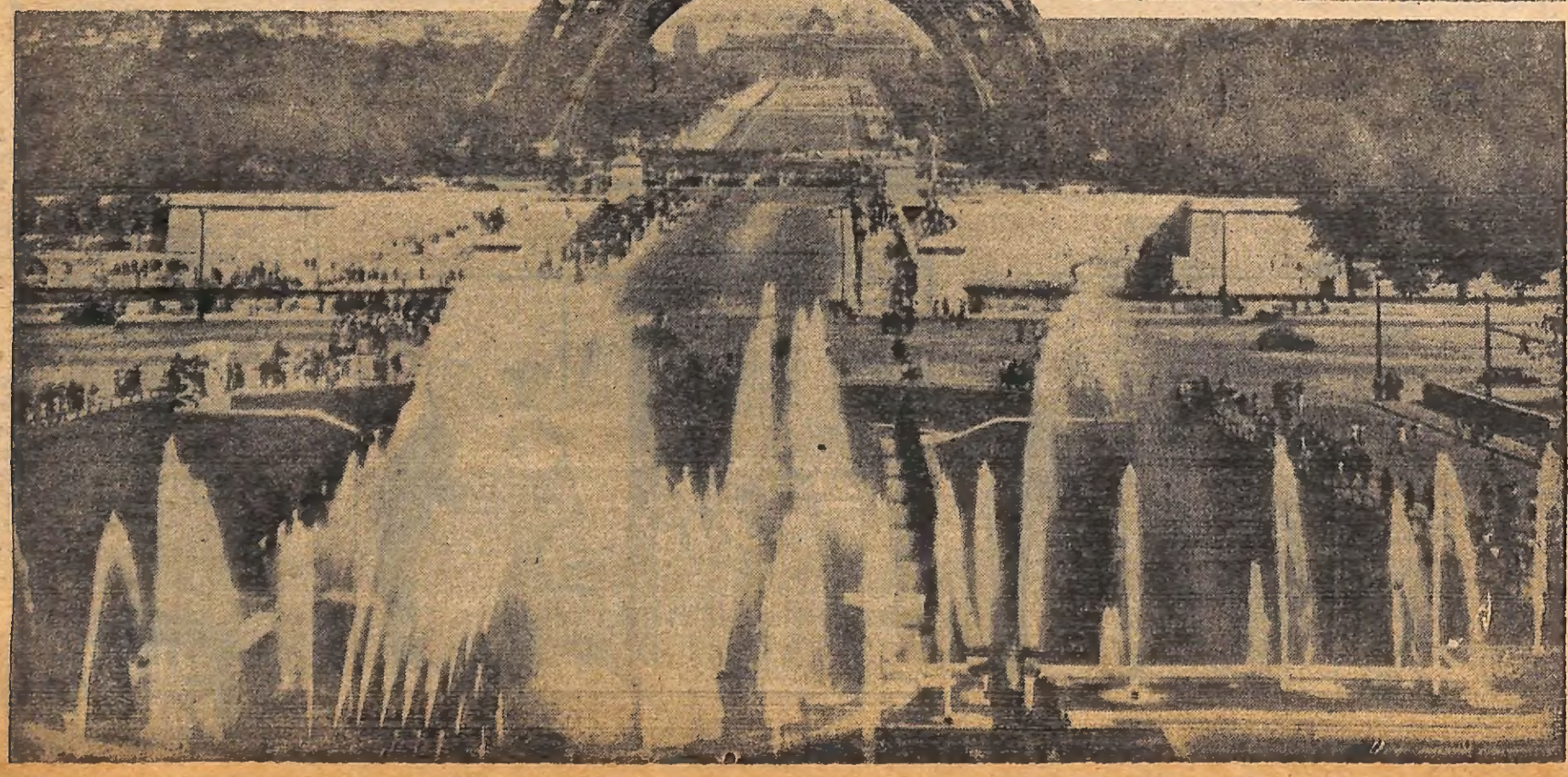

BİR HİKAYE

Uğursuz Ev...

Carter, her gün gördüğü işlerin muhasebesini trenle evine dönerken yapardı. Fakat o akşam yanındaki koltuğa çuval gibi çöken adam bütün dikkatini dağıttı. New York'la Stanford arasındaki gidiş gelişlerinin bilmem kaçıncısı olan bu zamana kadar bu derece kendinden geçmiş birine rastladığını Hatırlamıyordu. Adamcağızın elleri titriyor, oturduğu yerde mütemadiyen silkiniyordu. Etrafındakileri görmüyor gibi bir hali vardı. Hattâ bir ara kendi kendine söylendi, durdu. Sonunda Carter'in takındığı asabi tavır, adamcağızı özür dilemeye sevketti. Carter bu özür dileyişe rağmen adama bir yakınlık göstermedi. Hattâ onun, birden söze başlıyarak başından geçenleri anlatmaya başlamasını biraz da hayretle karşıladı. Adam şunları anlattı:

— «Dokuz yıl önce bulunduğum kolejin bir kurumuna başkan seçilmiştim. Teşkilâtımıza birinci sınıftan yalnız üç üye almaya karar vermiştik. Tekliflerimizi hiç kimse reddedemezdi. Dediğimiz dedikti.

«Seçtiğimiz üç birinci sınıf üyesini, okulun 20 Km. uzağında bulunan boş bir eve götürerek biraz eğlenmeyi aklımıza koymuştuk. Bu evde yıllardan beri kimseler oturmuyordu, penceresi yoktu ve köylüler arasında perili diye biliniyordu. Kararımızı tatbik etmek için kasvetlik ve yıldızsız bir gece seçtik ve oraya gidinceye kadar bu üç çocuğun kulaklarını türlü cin ve peri masallariyle doldurduk.

«Eve girmesi için önce çocukların en sayıf ve çelimsizini öne sürdük. Bu, bir yıl önce Pulitzer Armağanını kazanmış bir romancının oğlu idi. Evvelâ korktu, sonra kendini toparlıyarak eve doğru yürüdü.»

Biz 150 metre geriden onu gözetliyorduk. İçeride yarım saat kalacak, sonra yanımıza dönecekti. Aradan kırk beş dakika geçtiği halde gelmeyince, ikinciyi gönderdim. On dakika geçti, bundan da ses çıkmadı. Yaktığımız ateşin aydınlığında bu şekilde biraz daha oyalandık.

Neden sonra, (Bu çocuklar bir şey beceremiyecek galiba. Davis git, şunları getir.) diyerek diğer birinci sınıf öğrencisini ileri sürdüm. Davis yakışıklı, yüz kilo ağırlığında ve güreşçi yapılı bir çocuktu. Birinci sınıfın başkanı seçilmişti.

— (Reki,) dedi eve doğru yürüdü.

Yine aradan on dakika geçti, fakat gidenlerin hiçbiri görünmedi. Nihayet, (Bu yumurcakları cezalandırmalı lâzım,) diye söylenerek kendim yola çıktım.

Eve girer girmez, tavanarasında uzun müddet kalmış kitaplara mahsus küflü koku burnuma çarptı. Birkaç defa seslendim, el feneriyle sırafı aradım, fakat çocukların hiçbirine rastlıyamadım. Yalnız bir ara tavanda bir tıkırtı duyar gibi oldum. Merdivenden üçüncü kata, oradan da tavanarasına tırmandım. Orada nihayet Davis'le karşılaştım. Yüzükoyun yere yatmıştı. Saçları bembeyaz olmuş, gözleri yuvalarından fırlamıştı. Çılgın gibi idi. Elindeki kanlı çekici ara vermeksizin önündeki seçağın üzerine indiriyordu. Seslendim aldırmadı bile. Onu nihayet diğer arkadaşların yardımiyle aşağı indirebildim. Ertesi gün tek kelime söylemeksizin, yattığı hastanede öldü, gitti. Diğer çocukların izine bile rastlamadık.»

Carter, bu hazin hikâyeyi dinledikten sonra adamın haline acıdı. Fakat anlattığı hikâyenin dokuz yıl öncesine ait olması, sebebiyle, yoldaşarkadaşının şimdiki davranışına bir mânâ veremiyordu. Acaba sarhoş muydu? Yoksa sinir nöbeti mi geçiriyordu? Her halde her zaman bu halde dolaşmıyordu.

Adam devam etti: «Bu olayı dokuz kişi hazırlamıştık. Bundan sonra felâketin her yıldönümünde aramızdan bir kişi delirdi. Tıpkı Davis'in yaptığı gibi kanlı bir çekiçle döşemeleri döverek yirmi dört saatin içinde öldü, gitti. Yarın, bu uğursuz hâdisenin dokuzuncu yıldönümüdür. Ben işte dokuz arkadaşın sonuncusuyum!»

KADIN KÖŞESİ

1965'in ayakkabıları

AYAKKABILARDA başlayan ihtilâl gittikçe yayılıyor. Kalın ve alçak topuklar o kadar fazla rağbet gördü ki artık gece ayakkabıları da küçük, alçak ve kalın topuklu yapılıyor şimdi. Gece ayakkabılarında

aşkı ve bantlar bilhassa dikkati çekiyor.

Gece için ayrıca kumaş tercih ediliyor. Kadife, düz ve emprime, ipekliler, saten, grogren ve yünlü kumaşlar gece ayakkabıları için kul-

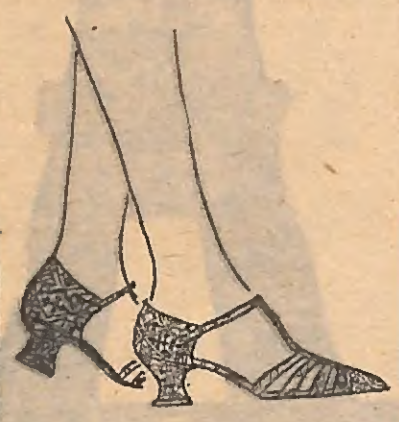

lanılıyor. Elbisenin kumaşından ayakkabılar da yine moda olmaktadır. Yahutta «Ton sür ton» (aynı rengin değişik tonları) da gece ayakkabıları ile gece elbiseleri için kullanılıyor

Selâmlık

Tarık Benek

Bir futbolcunun aşkı

BÜYÜK kulüplerin birinde oynayan bir futbolcuyum. Eskiden Küçükçekmecede oturuyordum. Şimdi vakit buldukça eski muhitime giderim. Bu ziyaretlerimde güzel bir kıza âşık oldum. geceleri rüyalarımı, gündüzleri hayallerimi süsleyen bu kızın ailesi çok mutaassıp olduğu ve yalnız sokağa çıkmadığı için bir türlü kendisi ile konuşmak fırsatını bulamadım. Kızın bakışlarından bana karşı ilgisiz olmadığını anlıyorum —Başarılı geçen futbol hayatım bile onu bana unutturamıyor— Beni hasta eden bu derdime bir çare bulacağınızı ümit ediyorum.

Y.S. Küçükçekmece

YANİ zırıl zırıl âşıksınız.. Kabul ama ne gibi bir netice ümit ediyorsunuz. Diyelim ki onu yalnız yakaladınız, beraber gezdiniz. Ya sonra?

İnsan sevdiği kimseyi yanından ayırmak istemez. Bunun için de evlenir. Şayet böyle düşünüyorsanız hemen nişanlanmak için hücuma geçin. Küçükçekmece gibi küçük bir muhitte hiç bir bağ olmadan mütaassıp bir ailenin kızı ile konuşmak gol atmaktan zordur. Başarsanız bile zararı sevdiğinize dokunur. Haydi ben düdüğü çalıyorum. Başlayın.

Reddedilen mektuplar

TARIK Bey, 19 yaşında olup Anadoluluyum. İstanbula üç yıl evvel geldim. Çalıştığım yerde bir arkadaşım beni düğüne götürdü. Orada tanıştığım bir kız benimle ilgilendi. Sonradan iki mektup yazdım. Gönderdiği cevaplarda rahatsız etmememi istiyordu. Acaba neden böyle davranıyor.

B.Ç. Fincancılar

DÜĞÜNDE herkes eğlendiğinden kızın candan bir iki davranışı, sizin taraftınızdan başka türlü anlaşılmış olabilir. Acaba mektup yazacak kadar ileri gittiğinize samimiyetle inanıyor musunuz? Evet derseniz o zaman kızın red cevabını mektubunuzda aramanız gerekiyor. Genç kızlar süslü cümleler, şaşırtan kelimeler samimiyet ve hayal kuracak mektup beklerler. Bir kere de öylesini deneyin.

7 YANLIŞ

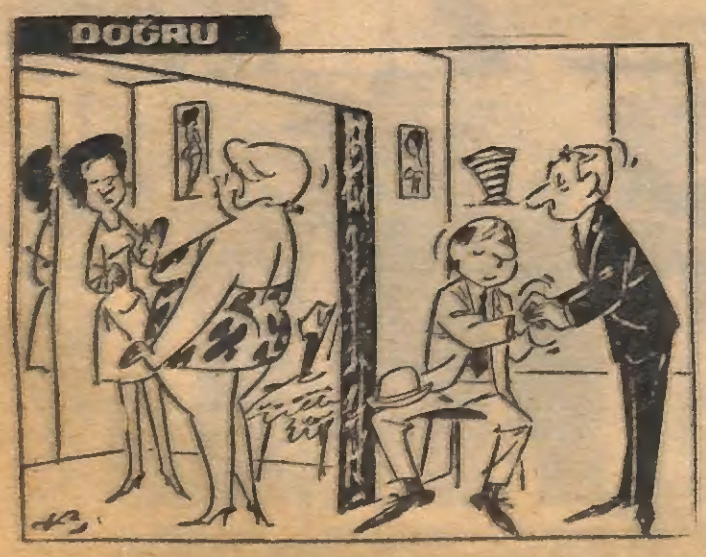

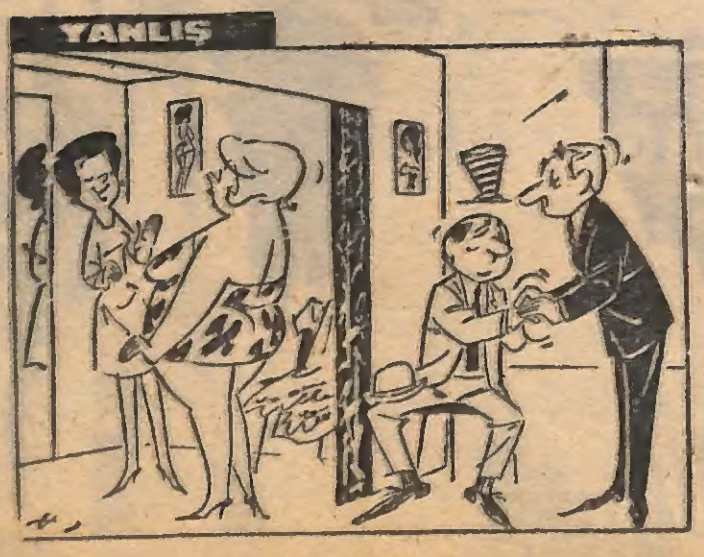

RESSAM ünlüler resmi kopya ederken yedi yanlış yapmış. Bunla.. siz bulabilir misiniz? Eğ.. bulamazsanız, Cevaplar Sütununa bakın.

CEVAPLAR ÇÖZÜMLER

YEDİ YANLIŞ:

1 — Oturan adamın yanındaki duvarda saat resmide.
2 — Oturan adamın sol kadın daha düşük
3 — İki kadının arasındaki duvarda saat resmindeki kadın değişik bakıyor.
4 — Mayoyu denizden kadının arkada belinde bir çizgi var.
5 — Mayoyu denizden kadının sağındaki sandalye üzerinde bir fazla kumaş sarkıyor.
6 — Oturan adamın kravatının ucu değişik.
7 — Oturan adamın ayakkabı bloz dairesinde.

İstanbul Radyosunun ilk spikeri de bugünkü durumdan şikâyet ediyor

Tarık Gürcan "T. R. T. bekleneni veremedi,, diyor

Mandy, yardım kampanyasında

Bir zamanlar, İngiltere'de, seks skandalına ismi karışan ve u zun zaman gazetelerin sayfalarını dolduran haberleri ile herkesin ilgisini çeken Christine Keeler'in arkadaşı, Mandy Rice Davies, hâlen Münihte Eve gece kulübünde çalışmaktadır. Mandy, bu arada, yardım kampanyası için de çalışmakta ve Ordu Yardım Fonuna para toplamaktadır.

Yener SÜSOY

Köylüsünden kentlisine, işçisinden, memuruna kadar herkes, T.R.T.'den o kadar çok şey bekliyor ki... İşte İstanbul Radyosu yeni şekli ile kurulurken ilk spikerliğini yapan Tarık Gürcan da bu ümit treninin yolcularından. O da bir zamanlar kadrosunda bulunduğu İstanbul Radyosunun şuursuz çabalarına, yeni yasanın ve dolayısiyle yeni atananların dur demesini bekliyor.. Ve düşündüklerini şöyle özetliyor:

«T.R.T. yasası bütün problemleri çözecek bir anahtarmış gibi anlatılıyor. Gerek işletmecilik, gerek hizmet açısından ideal bir yasaya benziyor. Fakat bütün iş, onu sahifeden çıkartıp, bir an evvel yürürlüğe sokmaktır. Bir müddetten beri yapılan çalışmalar istenilen neticeyi vermedi. Çünkü iyi niyetle çaba gösterenler, azınlıkta kalıyor.»

Geçenlerde yapılan imtihanlar sonucunda radyoda açılacak olan kurslara dokuz kişinin katılacağı açıklanmıştır. Bu dokuz kişiden de kaçının kursta başarı sağlayacağı belli değildir. Bu konu ile ilgili olarak Gürcan bakın neler diyor..

«Radyolarımız eleman sıkıntısı çektikleri halde, bunu gideremektedirler. Zira bu kurumlar, henüz bir bilim okulu tarafından desteklenememektedirler. Elemanlar, hep pratik bilgiler ve tesadüfi olaylar sonucunda yetişmektedirler.»

Tarık Gürcan 1954 yılında girdiği İstanbul Radyosundan, o günkü kanaat ve inanışlar içinde vazifesine devam etmek istemediği için 1958 yılında istifa etmiş. Bir sene sonra da şimdi Faruk Yener'le birlikte sahibi bulunduğu reklâm şirketini kurmuş. Dokuz ay Paris radyosunda ihtisas yapan Gürcan, «Radyo'da çalışmakta olan spikerler dışarı piyasada çalışamazlar» şeklinde olan kararın bir an evvel kaldırılması gerektiğini ileri sürmekte ve şu sözleri sıralıyor:

«Bu kararın kaldırılmasıyla radyolar devamlı olarak eleman kaçırmalarına son vermiş olacaklardır. Böylece eski elemanlarını da davet edebilirler.»

Aynı zamanda dublaj spikerliği de yapan Tarık Gürcan, geçen seneye kadar beyaz perdede Orhan Günşiray'ı konuşturmaktaydı.

Fakat geçen seneden beri bu işe bir son verdiğini ifade eden Gürcan:

«Başrolü oynayan artist kırk-elli bin lira alırken, ona hayat veren dublajcılara bunun % 10 unu bile vermiyorlar. Diğer ülkelerde bile en azından % 25 veriliyor. Maddi bakımdan tatminsizlik yaratılınca semeresi tabiî olarak normal alınamıyor» demektedir.

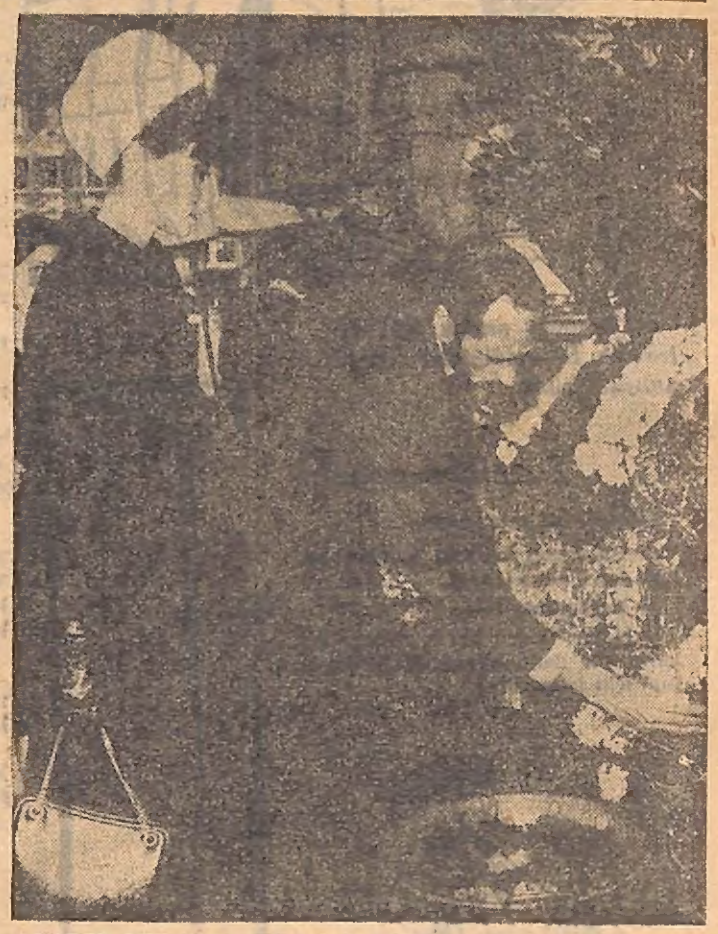

AUDREY HEPBURN VE ÇİÇEKLER: Romada, bir film çevirmekte olan Mel Ferrer boş zamanlarında karısı ile birlikte tarihi yerleri gezmektedir. Yukarıda İspanyol merdivenlerinin yanında, sokaktaki bir çiçekçiden Mel Ferrer, karısı Audrey Hepburna çiçek alırken görülüyor. Ferrer, El Grece adlı bir filmde, meşhur bir ressamın hayatını canlandırmaktadır ve bu münasebetle de sakal bırakmıştır.

İki aydır hastanede yatan Muazzez Arçay unulduğu için dertli

Ayşe OKAN

TÜRK sahnesinin, beyaz perdenin 35 yıllık sanatkârı kendi deyimi ile «Koca ablası» Muazzez Arçay şimdi yukarıya kaldırılmış ve altından 18 kiloluk kum torbası sarkan ayağına bakıp bakıp söyleniyor.

«Ne yanar kimse bana, ateşi dilden özge,
«Ne açar kimse kapım bâdı sabadan gayrı»

Muazzez Arçay iki aydır İlk Yardım Hastanesinin küçücük bir odasında tüm dostlarından uzak sırtüstü yatıyor. Muazzez Arçay yıllarını verdiği, ömrünü tükettiği, saçını ağarttığı sahneni bu kadar nankör ve onun insanlarının bu kadar unutkan olabileceklerini hiç mi aklına getirmemiş. Oysa Arçay barındığı tek odanın kirasını veremediği için ev sahibi ile karakolluk olduğu ve karakolda da insafsız bir tekme yediği için bu yataklara düşmüş. Hain tekmenin kırdığı kemiklerin kaynaması için Arçay, işte böylesine belki daha aylar boyu yatacak, aylar boyu bağlı kalacak... Muazzez Arçay bütün bu ıstırabının yanı sıra hastanenin uzayıp giden koridorlarında tam iki aydır bir dost gölgesi, bir arkadaş sesini boşuna beklemiş, aramış durmuş.. Her açılan kapı, her telefon sesi onun bu boşuna bekleyişini biraz daha perçinlemiş ümidlerini biraz daha alıp götürmüş... Şehir Tiyatrosunun 35 yıllık sanatkârını daha çok üzen yediği tekmeden daha çok canını yakan şey bu unutulmak olmuş. «Hiç mi diyor, hiç mi benim Türk sahnesine, Türk perdesine emeğim geçmedi.»

İki aydır hiç bir dostu tarafından aranılmıyan Arçay, durumundan şikâyet ederken.
(Foto: AKŞAM — Ercan BAŞOL)

ARKA PENCERE

Yine İstanbul'a gelecek

Yaz sezonunda bir İstanbul gazinosunda çalışan başkentin sempatik ses sanatkârı Güneri Tecer, yılbaşından sonra yine şehrimize gelecek ve bir gazino'da çalışacak. Sanatçı bu yüzden harıl harıl ev aramaya başladı.. Eşini de getirecek olan Tecer, Nişantaşı semtinde ev bulmaya çalışıyor..

Telefon üzerine telefon

Gelibolu'da film çevirsin Tanju Gürsu her gün İstanbul'dan üç, dört defa telefon ile aranıyor.. Hayır, hayır arayanlar hanımlar değil, prodüktörler.... Ve hepsi de ne vakit işinin bitebileceğini soruyorlar Gürsu'ya. Ancak hiçbiri arzuladıkları cevabı alamıyorlar. Alamıyorlar ama, ertesi günü yine Gelibolu'yu aramaktan da vazgeçmiyorlar.

MİZAH

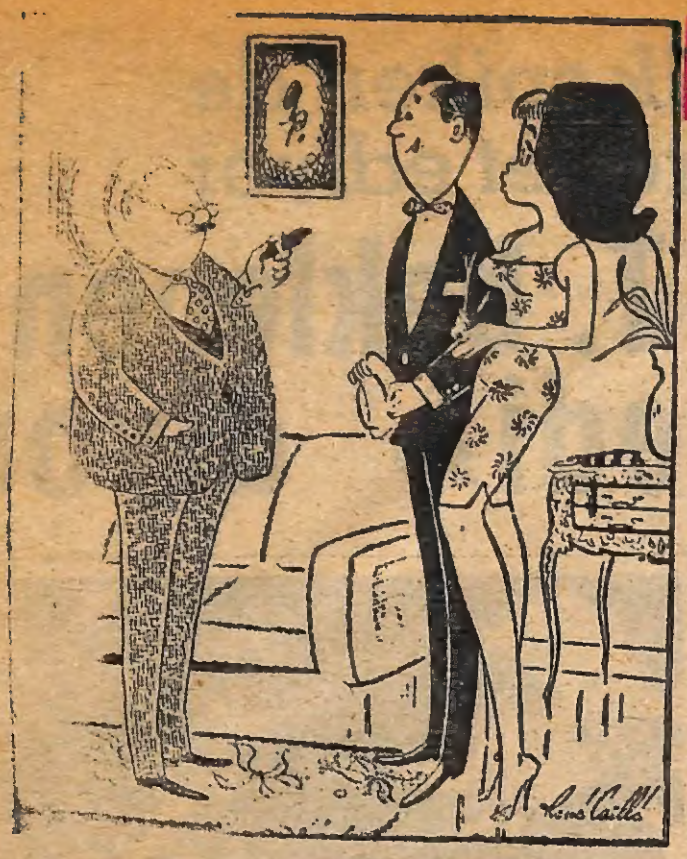

— Kızımla parası için evlenmek istemediğinizi nasıl anlıyabilirim?

Tercihin sebebi

Müşteri bakkala girdi:

— Şu geçen haftaki yağdan bir kilo daha verin! dedi.

— Beğendiniz mi?

— Hayır. Geçen hafta yemeğe gelenler bir daha uğramadılar da onun için istiyorum!

— Şekerim ellerin çok donacak eğer istersen şemsiyeyi ben alayım!..

Yerinde sual

Şahitlik mevkiinde oldukça yaşlı bir hanıma hâkim sordu:

— Kaç yaşındasınız?

— Otuz iki!

Hanımın kırışık yüzünü, takma dişlerini gören hâkim boş bulundu:

— Kaç senedenberi?

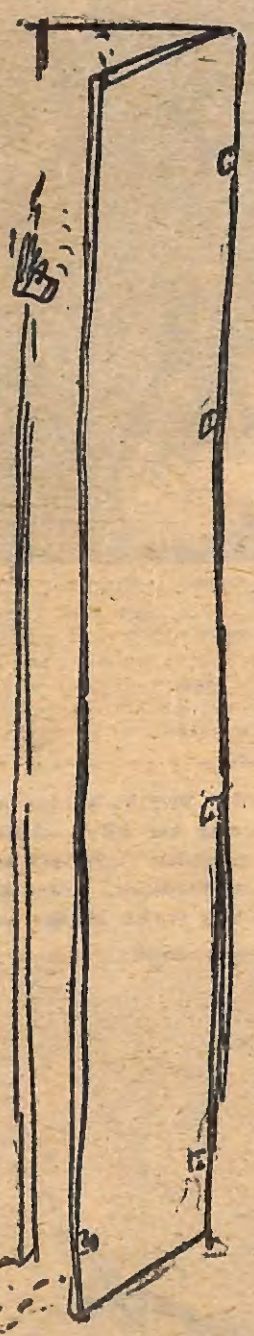

YAZISIZ

Banyo

Sağlık Bakanı tetkik gezilerinin birinde bir akıl hastanesine uğradı. Başhekim tarafından karşılandı. Kendisine gereken izahat verildi:

Bir aralık Bakan:

— Nadiren de olsa, hastalarınız tamamen iyileşip burayı terkediyorlar mı?... diye sordu.

— Tabii dedi başhekim iftiharla. Zaten bunun için çalışıyoruz!

— Hastanızın tamamen iyileştiğine nasıl karar veriyorsunuz?

Başhekim biraz düşündü, sonra;

— Bunu anlamak için birçok testler tatbik ediyoruz.. Ama «banyo testi» dediğimiz metod en iyisi!

— Nasıl, anlatır mısınız?

— İyileşen hastayı, yarısına kadar dolu, ve muslukları açık bir banyonun önüne getiriyor eline de bir kepçe verip, banyoyu boşaltmasını istiyoruz.

— Sonra?..

— Tabii tamamen iyileşenler ilk önce muslukları kapatıyorlar...

— Sahi! dedi Bakan hayretle. bakın bunu hiç düşünmemiştim!.

YAZISIZ

İlk eşek

Sevgilisi kendisine evlenme teklif edince, genç kız ağlamağa başladı. Delikanlı sordu:

— Neden ağlıyorsun? Seni kırdım mı yoksa?

— Yoo.. Niçin kırasın? Sevincimden ağlıyorum. Annem çok aptal olduğumu, benimle bir eşeğin bile evlenmiyeceğini söylerdi de..

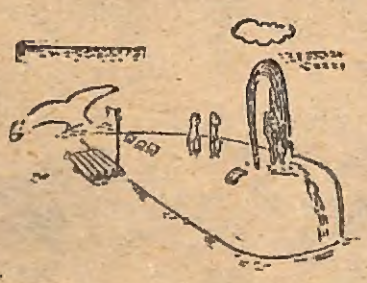

YAZISIZ

— Şu genci gözüm bir yerden ısırıyor..
— Aaa!... tanımadın mı şekerim «Kocan»

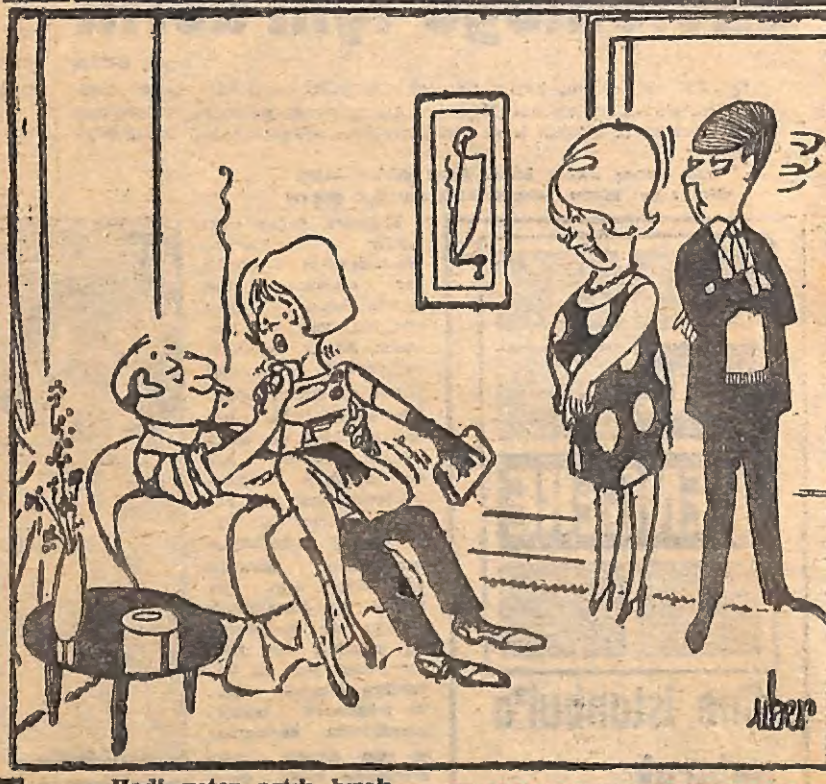

— Hadi yeter artık bırak kızcağızı!..

Anladık pek beğendin müs takbel gelinini ama çocuklar sinemaya yetişecekler.

Hizmetçi

Uzun zamandan beri bir hizmetçi arayan ama bulamıyan bir kadın, son çare olarak «Hizmetçi Bulma Bürosu»na telefon eder:

— Namuslu, tok gözlü, çalışkan ve temiz bir hizmetçi tutmak istiyorum, der.

Müdür düşünür taşınır:

— Aziz Madam, der. Bu durumda size dört ayrı hizmetçi tutmanızı tavsiye edeceğim?..

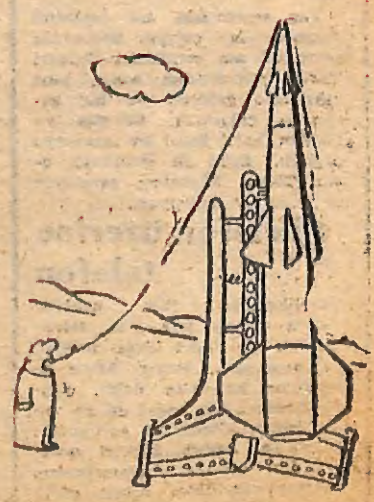

YAZISIZ

Siz de benim gibi yapın

Çok usta şofördü; yeni tanıştığı arkadaşına bir dağ motteline gitmeyi teklif etti; Arızalı yolda hızla arabayı sürerken yanındaki sararıp moranıyor, fakat bir şey söylemeği erkekliğe yediremiyordu... Nihayet tehlikeli sert bir virajı hızını kesmeden alınca, dayanamayıp yalvardı:

— Allahaşkınıza biraz yavaş gidin, yoksa soluğu uçurumun dibinde alacağız.

Direksiyondaki hiç istifini bozmadan cevap verdi:

— Canım korkuyorsanız benim gibi yapın.. Gözlerinizi kapayın..

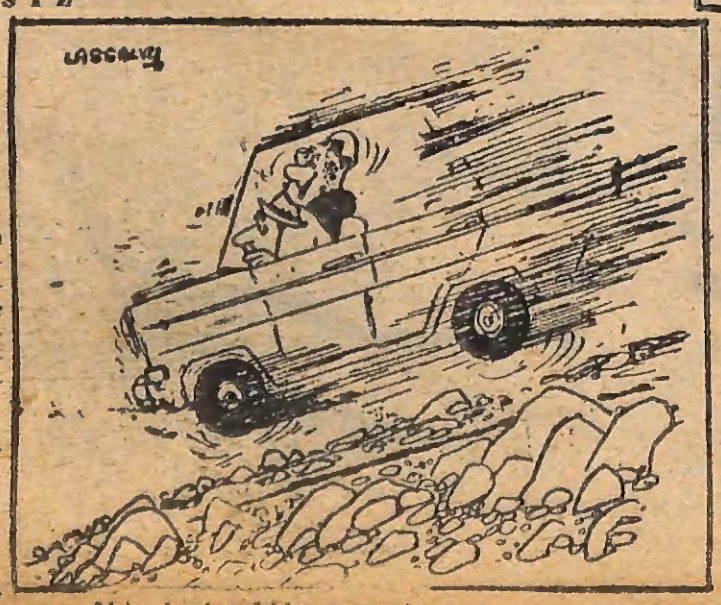

Ah!... beni gıdıklıyorsunuz!..